

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า
อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

จัดทำโดย งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติให้หน่วยงาน ของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติ ตาม มาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงาน ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักเกณฑ์การบริหาร จัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นไป

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า โดยคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง จึงได้จัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ขึ้น ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ๕ บท คือ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง

บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง

บทที่ ๔ การตอบสนองความเสี่ยง

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผล

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของ องค์การ บริหารส่วนตำบลนาซ่า จะช่วยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถลดความ สูญเสียจากเหตุการณ์ไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น และทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วน ตำบลนาซ่า บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

ตุลาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง
โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง
วัตถุประสงค์
ขั้นตอนการดำเนินการ

บทที่ ๒ การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง

ตารางการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง แบบRM๑

บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยง

ตารางการประเมินความเสี่ยง แบบRM๒

บทที่ ๔ การตอบสนองความเสี่ยง

ตารางการตอบสนองความเสี่ยง แบบRM๓

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผล

รายงานการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง แบบRM๔

ภาคผนวก

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

บทที่ ๑

บทนำ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหาร จัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนดให้หน่วยงานราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๙.๗/ว ๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กร

นโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับการเห็นชอบโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารได้ตระหนัก และยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กรมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตาม วัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหาร ทำหน้าที่บริหารจัดการความ เสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหาร จัดการความเสี่ยงอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ขององค์กร โดยคำนึงถึง ประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest) ผู้บริหารได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางในกระบวนการปฏิบัติงานทั่วไปขององค์กร และ ยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยในการปฏิบัติงานมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของประชาชน ทั้งนี้ ผู้บริหารจะยอมรับความเสี่ยงระดับสูงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและการพัฒนา

ด้านการทุจริต

ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี และมุ่งมั่นจะสร้างระบบ การควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาลและความซื่อตรงขององค์กร ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงในเรื่องของความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่ เกี่ยวข้อง กับข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ และ ยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลาง สำหรับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไป เช่น แบบความคิดเห็น หรือการเก็บ สถิติทั่วไป หน่วยงานยอมรับความเสี่ยงระดับน้อยสำหรับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศใน การให้บริการ ประชาชน

ด้านภาพลักษณ์ขององค์กร

ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กรให้เป็นที่ ยอมรับของประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักขององค์กร ผู้บริหารยอมรับความเสี่ยงระดับน้อย เกี่ยวกับความเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามผู้บริหารให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ที่สะท้อน ประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แท้จริงโดยไม่มีการบิดเบือน เพื่อให้ภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือเกิดจาก การปฏิบัติงานขององค์กรและความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้เสียโดยเนื้อแท้

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่ายอมรับได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนี้

๑) ให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๗/ว ๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒) ให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างในทุกระดับชั้น ที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตน และองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๓) ให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างทั่วถึง

๔) ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงตามรอบปีงบประมาณและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิด ความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของส่วนราชการ ซึ่งอาจเป็นผลกระทบ ทางบวกด้วยก็ได้

ปัจจัยเสี่ยง หรือประเด็นความเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยต้องระบุได้ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นอย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะได้วิเคราะห์ และกำหนดมาตรการควบคุมหรือลดความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง ซึ่งความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยภายในองค์กรเอง เช่น กระบวนการดำเนินงานหรือระบบงานไม่เหมาะสม บุคลากรขาดความรู้ความสามารถ อัตรากำลังไม่เพียงพอ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น หรืออาจเกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กรที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีผลทำให้องค์กรเสียหายได้ หรือไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การระบุประเภทความเสี่ยง เป็นการระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ แผนงาน โครงการ เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในของหน่วยงาน ตามประเภทของความเสี่ยง ๖ ด้าน ดังนี้

(๑) **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks)** คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

(๒) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks)** คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

- (๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่ มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิผล
- (๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน
- (๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ ชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการนำความเสี่ยงที่ระบุ มาจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิด หมายถึง ความถี่ หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เหล่านั้น และผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหาย ที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินแล้วมากำหนดเป็นระดับความเสี่ยงในแผนภูมิความเสี่ยง เพื่อช่วยให้สามารถเห็นภาพว่า เมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้ว ปัจจัยเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการ ก่อน-หลัง เป็นการจัดลำดับความเสี่ยงและสามารถตัดสินใจวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมต่อไป องค์กรบริหารส่วนตำบลนาขำกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง ดังนี้

๑. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ตาราง ๑.๑ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสน้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๒๑-๔๐
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๔๑-๖๐
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ ๖๑-๘๐
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๑.๒ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น ๕ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น ๒-๓ ปี ต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น ๑ ปี ต่อครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น ๑-๖ เดือน ต่อครั้ง
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ เดือน ต่อครั้ง หรือมากกว่า

ตาราง ๑.๓ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น แต่นาน ๆ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น บางครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นเกิดขึ้น ค่อนข้างสูง หรือบ่อย ๆ
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้น ทุกครั้ง หรือเกือบทุกครั้ง

๒. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ

ตาราง ๒.๑ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๒๑-๔๐
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๔๑-๖๐
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๖๑-๘๐
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์มากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๒.๒ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๔	สูง	มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตาราง ๒.๓ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและบาดเจ็บ)

คะแนน	ระดับผลกระทบ	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
๒	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงเสียชีวิต

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

- (แดง) สูง (คะแนนไม่น้อยกว่า ๑๕)
- (เหลือง) ปานกลาง (คะแนน ๕-๑๔)
- (เขียว) ต่ำ (คะแนน ๑-๔)

แผนภูมิระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๙	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสี่ยงหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งแนวทางการจัดการความเสี่ยงมี ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๑) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจ หยุด ยกเลิก โครงการหรือกิจกรรมนั้นไป

๒) การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงานหรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบหรือควบคุม ป้องกันให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๓) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ ไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกัน แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๔) การกระจายความเสี่ยงหรือการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบของทุกระบวนการทำงานมีความเชื่อมโยงกันทุกระดับ ดังนั้นโครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า จึงมีความเชื่อมโยงกัน โดยมีคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ซึ่งแต่งตั้งมาจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกองทุกกอง เป็นคณะทำงานและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประธานคณะทำงาน คณะทำงานจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย ผลักดัน และติดตามการบริหารจัดการความเสี่ยง ในขณะที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ทุกกอง/ส่วนราชการ ปฏิบัติหน้าที่ ประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการความเสี่ยงตามหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกอง องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า แต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ที่ ๓๙๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๒) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่ามีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้ทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒. เพื่อแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดแล้ว ไม่ให้เกิดขึ้นอีก
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้
๔. สร้างกรอบและแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรเพื่อให้สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง
๕. เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงและเผื่อระวังความเสี่ยงใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า สามารถบรรลุเป้าหมาย ขจัดหรือลดผลกระทบจากเหตุการณ์ ปัญหา อุปสรรค หรือสิ่งที่ไม่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้น และสามารถป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรโดยรวมขององค์กร

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. การกำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยง คณะทำงานประชุมรับทราบนโยบายและกำหนดแนวทางร่วมกันในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำคู่มือบริหารจัดการความเสี่ยง แล้วสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรทราบ

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงแยกตามส่วนราชการ มีขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การระบุความเสี่ยง ทุกกองพิจารณาโครงการ/กิจกรรม แล้วนำมาระบุความเสี่ยงตามประเภทของความเสี่ยง ๒ ด้าน และแหล่งที่มาของความเสี่ยง โดยใช้แบบ RM๑

๒.๒ การประเมินความเสี่ยง ทุกกองการนำความเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์และระดับความรุนแรงของผลกระทบ และจัดลำดับความเสี่ยง ๓ ระดับ โดยประเมินตามแผนภูมิความเสี่ยง เพื่อช่วยในการตัดสินใจกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงแล้วส่งให้คณะทำงานพิจารณากลับกรอง โดยใช้แบบ RM๒

๒.๓ การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง คณะทำงานพิจารณาใช้ ๔ กลยุทธ์

๑) การหลีกเลี่ยงความ ๒) การลด/การควบคุมความ ๓) การยอมรับความ ๔) การกระจายความเสี่ยงหรือการถ่ายโอนความเสี่ยง โดยใช้แบบ RM๓

๓. คณะทำงานประชุมเพื่อพิจารณากลับกรองแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละกอง แล้วสรุปจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนอนายกพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนฯ

๔. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

บทที่ ๒

การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้กำหนดแบบฟอร์ม กระดาษทำการ วิเคราะห์และระบุความเสี่ยง ตาม แบบ RM๑ เพื่อให้ทุกส่วนราชการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการระบุ เหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่เป็นความเสี่ยง ซึ่งอาจเกิดขึ้นและส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ องค์กรหรือกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดการหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ในการนี้แต่ละส่วนราชการได้ทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง สามารถสรุปเป็น ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ดังนี้

บทที่ ๓

การประเมินความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้กำหนดแบบฟอร์ม กระดาษทำการประเมินความเสี่ยง ตาม แบบ RM๒ เพื่อให้ทุกกองและส่วนราชการ นำความเสี่ยงที่ได้จาก กระดาษทำการ วิเคราะห์และระบุความเสี่ยง มาวิเคราะห์ว่าความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อย เพียงใด และมีผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่ อาจจะ เกิดขึ้นว่าเหตุการณ์ใดมีความเสี่ยงน้อยกว่ากัน นำไปสู่การกำหนดระดับความเสี่ยงตามแผนภูมิ ระดับความ เสี่ยงแล้วตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยคำนึงประโยชน์และความคุ้มค่ากับ ค่าใช้จ่ายที่ ต้องจ่ายเพิ่ม ซึ่งสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้ดังนี้

บทที่ ๔

การตอบสนองความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้กำหนดแบบฟอร์ม การตอบสนองความเสี่ยง (แบบ RM๓) เพื่อให้ทุกส่วนราชการ กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหาร จัดการความเสี่ยง กำหนดกิจกรรมหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ระยะเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ แยกเป็นรายโครงการ/กิจกรรม ตามที่ได้ประเมินความเสี่ยงและตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ใน (แบบ Ro๒) สรุปเป็นการตอบสนองความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า ได้ดังนี้

กระต่ายทำการตอบสนองความเสี่ยง

RM-3

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาซำ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ลำดับ	ชื่อโครงการ/กิจกรรมเสี่ยง	ชื่อความเสี่ยง	สาเหตุ/ตัวผลักดันความเสี่ยง	วิธีการบริหารความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง/ มาตรการควบคุม	ผู้รับผิดชอบ
๑	โครงการ/กิจกรรมใน ข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ๒๕๖๔	การโอนงบประมาณรายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๔	นายก อบต.-สภา อบต.- ประชาชน/ขอเปลี่ยนแปลง โครงการ/กิจกรรม	ยอมรับ	เร่งรัดการจัดซื้อ-จัดจ้าง ตาม โครงการในข้อบัญญัติโดยเร็ว	นายสาคิต สุทธิพันธ์
๒	โครงการฝึกอบรมต่าง ๆ	จำนวนเป้าหมายผู้เข้ารับ การฝึกอบรม	ไม่เข้ารับการฝึกอบรม	ควบคุม	คัดกรองผู้สามารถมาเข้าอบรมได้	นายพิชิต ขวัญชัยนที
๓	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	รถยนต์ส่วนบุคคลประสบ อุบัติเหตุ	อุบัติเหตุ	ยอมรับ	จัดทำประกันภัยรถทุกประเภท	นายรุ่งศักดิ์ หาญกิจรุ่ง
๔	กิจกรรมต้านงานป้องกัน และควบคุมโรคระบาด	การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์เกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรคระบาดที่ เสี่ยงต่อการตรวจสอบ	โรคเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙	ควบคุม	การจัดซื้อ-จัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์ที่ เกี่ยวกับโควิดให้ยึดการหนังสือ สั่งการที่แจ้งว่า "มีความจำเป็น"	พันจ่าอากาศตรีณัฐวุฒิ พรหมมา
๕	โครงการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	หมู่บ้านไม่ส่งแผนพัฒนา หมู่บ้านให้ อบต.	หมู่บ้านไม่รู้ระเบียบฯ	ควบคุม	จัดอบรมให้ความรู้ คณะกรรมการหมู่บ้าน	นายพิชิต ขวัญชัยนที
๖	โครงการเศรษฐกิจชุมชน	ลูกหนี้โครงการค้างชำระ	หมู่ ๓ ต.นาซำ ค้างชำระ	ควบคุม	จัดทำหนังสือทางถามกลุ่มผู้ต่าง ชำระหนี้ทุกเดือน	นายรุ่งศักดิ์ หาญกิจรุ่ง
๗	โครงการเก็บขยะมูลฝอย	รถบรรทุกขยะไม่เพียงพอ	รถบรรทุกขยะที่มีอยู่คั้นเล็ก	ควบคุม	ของบประมาณไปที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น	พันจ่าอากาศตรีณัฐวุฒิ พรหมมา
๘	กิจกรรมต้านงานบุคลากร การแพทย์ฉุกเฉิน	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาด ความเชี่ยวชาญ	ไม่มีเวลาเข้ารับการอบรมใน ระดับที่สูงขึ้น	ควบคุม	จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานแพทย์ ฉุกเฉิน	สิบเอกพีระ บุญยิ่ง

บทที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซำ ได้กำหนดแบบฟอร์มสำหรับจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ RM๔) เพื่อให้ทุกกองและส่วนราชการดำเนินการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องระบุความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเลือกระบุสถานะว่า แล้วเสร็จ, เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง หรือยังไม่ได้ดำเนินการ พร้อมทั้งแสดงเอกสารหลักฐานที่บ่งชี้ถึงการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบการจัดทำรายงาน รวมถึงต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยใช้เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงตามแบบ RM๒ ซึ่งหากความเสี่ยงยังคงมีอยู่ก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับปีถัดไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการติดตามและประเมินผลให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมของทุกปี แบบรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงมีรายละเอียดดังนี้

คำอธิบายการกรอกแบบฟอร์ม RM๔

- (๑) กรอกชื่อสำนัก/กอง ตามโครงสร้างส่วนราชการ
- (๒) กรอกโครงการ/กิจกรรม
- (๓) กรอกชื่อความเสี่ยง
- (๔) กรอกวิธีการจัดการความเสี่ยงเหมือนคอลัมน์
- (๕) ระบุผลความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเลือกระบุสถานะ ดังนี้
 - แล้วเสร็จ
 - ใฝ่ระวังและติดตามต่อเนื่อง
 - ยังไม่ได้ดำเนินการ
- (๖) ระบุเอกสารที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ถ้ามี) เช่น เลขที่คำสั่ง บันทึกข้อความ หนังสือสั่งการ เป็นต้น
- (๗) ระบุผลการประเมินความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยใช้เกณฑ์ประเมินความเสี่ยง
- (๘) ระบุคำอธิบายอื่น ๆ (ถ้ามี)

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า

ที่ ๓๗๙/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

.....:

เพื่อส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข่าดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวง การคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐในรอบปีงบประมาณถัดจากที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

เพื่อให้เป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า จึงอาศัยอำนาจตามในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๗ พ.ศ.๒๕๖๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า ประกอบด้วย

๑. นายสีไพร ชุ่มเพื่อย	นายก อบต.นาข่า	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสาธิต สุทธิพันธ์	ปลัด อบต.นาข่า	คณะกรรมการ
๓. นายรุ่งศักดิ์ หาญกิจรุ่ง	หน.สำนักงานปลัด	คณะกรรมการ
๔. นายชัยฐิติ ม่วงศรีจันทร์	ผอ.กองคลัง	คณะกรรมการ
๕. นายธนภุต มาป่อง	ผอ.กองช่าง	คณะกรรมการ
๖. นางสาวเพ็ญประภา กุลโทบ	ผอ.กองการศึกษาฯ	คณะกรรมการ
๗. นางประกาย ท้องฟ้า	ผอ.กองสวัสดิการฯ	คณะกรรมการ
๘. นายพิชิต ขวัญชัยนนท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) นำนโยบาย ข้อเสนอแนะ ที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า มาแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและนำเสนอในรูปแบบบูรณาการ มีองค์ประกอบที่ตีครบถ้วน โดยมีการกำหนดกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นระบบ
- ๒) วิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงขององค์กรที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลนาข่า เพื่อพิจารณาและให้นโยบาย

/๓)พิจารณา...

- ๓) พิจารณาความพอเพียงของมาตรการ การควบคุมภายในอย่างสมเหตุสมผล ให้การปฏิบัติงาน บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่ยังคงเหลืออยู่เพื่อกำหนดวิธีการควบคุม ป้องกัน หรือลดความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน ลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น หรือหากเกิดขึ้นก็ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๔) ติดตามผลการจัดการความเสี่ยงขององค์กร โดยมีแผนงานที่ชัดเจนสามารถบรรลุเป้าหมายในแผนงานได้ครบถ้วน มีการกำหนดเกณฑ์ระดับความรุนแรงแยกรายปัจจัยเสี่ยง กำหนดเป้าหมายในเชิงระดับความรุนแรงที่คาดหวังและสามารถรายงานระดับความรุนแรง รวมถึงการมีการบริหารปัจจัยเสี่ยงแบบบูรณาการ
- ๕) กำกับให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง เสนอคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จัดทำและทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี ทบทวนคู่มือบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า เสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสีไพร ชุ่มเฟื้อย)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาซ่า

